C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-1877/24 Judecătoria Soroca sediul Central
1-24066184-03-21rji-31122024 Judecător D. Brașoveanu

D E C I Z I E
În numele Legii
15 mai 2025

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ion Talpa
Judecători Ghenadie Liulca, Oxana Mironov

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 05.12.2024, prin care a fost admisă plângerea înaintată în interesele condamnatului Ciornîi Ruslan împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ţinând cont de materialele prezentate instanței, pentru expunere asupra recursului, Colegiul, -

C O N S T A T Ă:

La data de 18.06.2024 în Judecătoria Soroca sediul Central a parvenit spre examinare plângerea depusă de condamnatul Ciornîi Ruslan împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție.

În motivarea plângerii condamnatul a indicat, că s s-a deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți în perioada 17.05.2023-04.03.2024 în condiții de detenție precare, și anume: condiții de supraaglomerare, mucegai, umezeală, lipsa totală a normelor de igienă, prezența insectelor în celule, lipsa apei calde în celule, celulele și veceul fără reparație.

A solicitat reducerea termenului de pedeapsă odată cu constatarea încălcării drepturilor garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale referitor la condițiile de detenție.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 05.12.2024 s-a admis plângerea condamnatului Ciornîi Ruslan împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CtEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 CEDO.

S-a constatat faptul că, Ciornîi Ruslan Vladimir a fost deţinut în perioada 12.05.2023-04.03.2024 în Penitenciarul nr.11 Bălți, în total 297 zile, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

În condițiile art.473^4 alin.(4) CPP, s-a redus pedeapsa condamnatului Ciornîi Ruslan, cu 58 zile, pentru perioada de 290 zile, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.11 Bălți, cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenţie.

Termenul pedepsei definitive de 7 ani 6 luni închisoare, stabilit lui Ciornîi Ruslan prin sentința Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani din 13.04.2022, s-a redus cu 58 zile.

În privința perioadei rămase de 7 zile, calculate în condițiile art.473^4 alin.(4) CPP, care nu pot fi reduse, instanţa de judecată a considerat necesar de a le lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Dezacord cu soluția adoptată pe caz și-a expus directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc, solicitând casarea ei în partea reducerii pedepsei condamnatului, din considerent că deținutul nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman sau degradant.

Susține recurentul că, judecătorul de instrucție a apreciat superficial probele prezentate de reprezentatul instituţiei privind condiţiile de detenţie din instituţia penitenciară în care este deţinut Ciornîi Ruslan.

Prin urmare, la aprecierea condițiilor de detenție corespunzător plângerii adresate Ciornîi Ruslan, judecătorul de instrucție s-a ghidat exclusiv de alegațiile declarative ale condamnatului şi constatările generale indicate în rapoartele instituțiilor naționale şi internaționale în domeniu respectării drepturilor omului. Astfel, raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța a apreciat că plângerea acestuia este una întemeiată si urmează a fi admisă cu emiterea unei soluții în favoarea condamnatului, bazându-se în repetate rânduri de Comitetul ONU împotriva torturii (2014, 2017), Comitetul european pentru prevenirea torturii (2015-2019), Avocatul Poporului (2002-2019) precum, Consiliul pentru prevenirea torturii (2017-2019) şi raportul Ombudsman-ului din 2019.

De rând cu aceasta, susține recurentul că, Ciornîi Ruslan pe parcursul deținerii sale în Penitenciarul nr.6 Soroca nu a înaintat nici o plângere către administrația penitenciarului în care s-a deținut cu referire la neconformitatea condițiilor de detenție, inclusiv nu a înaintat astfel de cereri nici în instanțele naționale (în ordinea civilă) nici internaționale pentru constatarea condițiilor precare în care considera că se deține.

Potrivit art.447 alin.(1) CPP, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces*, alin.(2) stipulând, că *instanţa de recurs fixează data*

examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei. Astfel, fiind numită cauza spre examinare pentru data de 15.05.2025 părților li-a fost comunicat despre acest fapt și despre dreptul de a depune referință.

Referințe la caz nu au fost înaintate.

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, ținând cont de poziția condamnatului expusă în referință, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul urmează a fi respins ca nefondat, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, potrivit cărora, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *...respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...recursul este nefondat*.

În argumentarea soluției emise la caz, Colegiul menționează, că judecătorul de instrucție judecând plângerea înaintată de condamnatul Ciornîi Ruslan împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, a respectat normele procesuale, a verificat complet, obiectiv, suficient și în ansamblu împrejurările cazului, cât și argumentele formulate în plângere prin prisma raportului prezentat de către administrația instituției penitenciare, prin prisma Statutului Executării pedepsei de către condamnați aprobat prin HG nr.583 din 26.05.2006, prin prisma Raportului Consiliului pentru Prevenirea Torturii, și prin prisma practicii constante CtEDO, corect ajungând la concluzia privind admiterea acestei plângeri.

Colegiul penal apreciază, că judecătorul de instrucție corect, în baza circumstanțelor analizate, a constatat deținerea lui Ciornîi Ruslan în condiții contrare prevederilor art.3 CEDO în Penitenciarul nr.11 Bălți în perioada 12.05.2023-04.03.2024.

În plângerea depusă cât și în cadrul judecării plângerii, condamnatul Ciornîi Ruslan a invocat că s-a condiții de supraaglomerare, mucegai, umezeală, lipsa totală a normelor de igienă, prezența insectelor în celule, lipsa apei calde în celule, celulele și veceul fără reparație.

Potrivit raportului administrației Penitenciarului nr.6 Soroca sub nr.2/5157 din 27.11.2024:

Astfel, Ciornîi Ruslan s-a deţinut în Penitenciarul nr.11 Bălți în celula nr.28 cu suprafaţa totală a spaţiului de detenţie de 13,64 m^2, unde blocul sanitar constituie 1,3 m^2, fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereţii acestuia fiind ridicaţi pînă la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu uşă. Dimensiunea geamului: 1,15x0,93m. Cifra deţinuţilor a variat între 3 şi 6 persoane.

Se mai indică în raport că celulele corespund condiţiilor de detenţie şi sunt amenajate conform prevederilor anexei nr.22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor

din blocul de regim. Iluminarea în celule este asigurată natural prin intermediul geamurilor, precum şi artificial prin intermediul instalaţiilor electrice dotate cu becuri puterea cărora e de 100 W. Celulele sunt dotate cu prize la tensiunea 220W, cu aparate de protecţie pentru limitarea sarcinii conectate, instalate în afara încăperilor date. Aerisirea în celule este asigurată prin intermediul geamurilor din celule care sînt utilate cu deschidere în două părţi şi oberliht, totodată uşile celulelor sunt dotate cu vizor şi vizetă, care sînt folosite şi pentru aierisirea artificială a celulelor. Apa potabilă este asigurată în permanenţă de ÎM Regia Apă-Canal m.Bălţi. Accesul la apa potabilă este de 24 ore, în fiecare celulă persistă lavoar cu robinet. Potrivit prevederilor pct.466) a Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, celulele sînt conectate la sistemul centralizat de canalizare şi încălzire sezonieră asigurate de SA CET-Nord mun.Bălţi şi pe perioada toamnă-iamă temperatura aerului în spaţiile de locuit nu este mai mică de 18°C. Celulele de locuit sunt amenajate cu vas pentru closet de pardoseală şi lavoar care este despărţit de restul celule.

Astfel, instanța a constatat că, condamnatul s-a deţinut în condiţii unde nu se respectă norma spaţiului locativ per persoană de 4 m^2, apreciind critic alegațiile condamnatului despre deținerea în condiții de supraaglomerare.

Faptul, că condamnatul s-a deținut în celulă populată cu diferite insecte, nu a fost contrazis în mod ferm de către administrația instituției penitenciare, or, prezentarea contractelor încheiate cu agenții economici specializați nu atestă că de facto deratizarea și dezinfectarea încăperilor a fost efectuată, iar dacă a fost efectuată nu atestă calitatea serviciilor prestate. Deci la caz nu s-au prezentat actele, care ar confirma că la Penitenciarul nr.6 Soroca într-adevăr trimestrial a fost efectuată deratizarea și dezinfectarea încăperilor.

Colegiul penal consideră, că instanța de judecată corect a apreciat drept temeinică alegația condamnatului cu privire la umiditatea sporită în celulă, prezența mucegaiului pe pereți, administrația penitenciarului făcând în raport o descriere generală a condițiilor de detenție în cadrul penitenciarului, neoferind răspuns concret, argumentat prin probe pe marginea pretențiilor invocate de condamnat, lăsând a fi dubioasă respectarea prevederilor art.3 CEDO.

Colegiul penal reține, că potrivit concluziilor din *Raportul privind vizita de monitorizare efectuată la Penitenciarul nr.6 Soroca din cadrul Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor la 14.12.2023*, Serviciul medical al Penitenciarului nr.6 Soroca, nu corespundere cu standardele naționale de funcționare, nu dispune de autorizație sanitară şi nu este acreditat. În acest sens CpPT îşi exprimă îngrijorarea privind condițiile din serviciul medical şi accesul nelimitat în serviciul medical al personalului nemedical. De asemenea în concluziile raportului CpPT *a constatat existența problemelor grave privind condiţiile igienice din spaţiile de detenţie, în multe celule fiind prezent mucegaiul, recomandând evaluarea*

condiţiilor igienice în toate spaţiile de detenţie, pentru tratarea şi nimicirea mucegaiului.

Deci, analizând minuțios textul raportului cu privire la evaluarea condițiilor de detenție ale deținutului Ciornîi Ruslan, prezentat de către administrația Penitenciarului nr.6 Soroca în prima instanță, precum analizând și argumentele recursului, Colegiul penal nu a regăsit expunerea argumentelor temeinice ce ar diminua credibilitatea pretențiilor invocate de condamnat.

Dintre aspectele detenției ale căror încălcări s-au constatat prin încheiere, recurentul nu argumentează la concret dezacordul cu constatarea judecătorului de instrucție a faptului populării insectelor în celulele în care se deținea condamnatul Ciornîi Ruslan, a faptului că în secțiile penitenciarului umiditatea este sporită cu mucegai pe pereți, recurentul axându-se în mare parte la respectarea spațiului de detenție, reiterând cele expuse în Raportul de evaluare a condițiilor de detenție a condamnatului Ciornîi Ruslan în instituția penitenciară.

CtEDO în nenumărate ori a explicat, că dacă există o dispută cu privire la condițiile de detenție între părți, nu este necesar să se constate veridicitatea fiecărui element litigios: atunci când alegația gravă nu este respinsă de către statul pârât, poate fi conchisă încălcarea art.3 din Convenție. Este cazul când statul este unicul care deține informații susceptibile de a confirma sau respinge alegațiile reclamantului. Prin urmare, principiul potrivit căruia proba îi revine celui care afirmă nu se aplică întotdeauna. Faptul că statul nu prezintă aceste informații îi permite Curții să ajungă la concluzia că alegația este una justificată (cauza A. şi alţii c. Regatului Unit, cauza Idalov c. Rusiei).

Respectiv, Colegiul penal la fel ca și judecătorul de instrucție consideră, că dificultățile cu care s-a confruntat Ciornîi Ruslan, pe parcursul detenției sale în perioada vizată în Penitenciarul nr.11 Bălți, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise.

În acest sens, Colegiul susține poziția judecătorului de instrucție, care justificat a notat, că sarcina probațiunii îi revine autorității, în custodia căruia se află sau s-a aflat persoana, la caz recurentul nu a probat că pe perioada menționată de detenție și de executare a pedepsei în Penitenciarul nr.11 Bălți, condamnatul Ciornîi Ruslan nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, și că i-a fost acordat minimul de condiții a executării detenției, care de alt fel se rezumă nu doar la respectarea spațiului de detenție prevăzut de lege.

În acest sens, Colegiul susține poziția judecătorului de instrucție, care justificat a notat, că sarcina probațiunii îi revine autorității, în custodia căruia se află sau s-a aflat persoana, la caz recurentul nu a probat că pe perioada detenției și executării pedepsei în Penitenciarul nr.11 Bălți, condamnatul Ciornîi Ruslan nu a

fost marginalizat sub nici un aspect inuman şi/sau degradant, și că i-a fost acordat minimul de condiţii a executării detenţiei.

Astfel, Colegiul penal apreciază, că judecătorul de instrucție corect, în baza circumstanțelor analizate, a constatat deținerea lui Ciornîi Ruslan în calitate de condamnat, în condiții contrare prevederilor art.3 CEDO: în Penitenciarul nr.11 Bălți în perioada 12.05.2023-04.03.2024, pe o perioadă de 297 zile.

Având în vedere prevederile art.473^4 alin.(4) CPP, instanța întemeiat i-a redus pedeapsa condamnatului Ciornîi Ruslan cu 58 zile pentru perioada de 290 zile în care s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr.11 Bălți, cu calcularea a 2 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie.

Deci, la caz termenul pedepsei definitive de 7 ani 6 luni închisoare stabilit lui Ciornîi Ruslan prin sentința Judecătoriei Drochia sediul Rîșcani din 13.04.2022, just s-a redus cu 58 zile, iar perioada rămase de 7 zile, calculate în condițiile art.473^4 alin.(4) CPP, care nu pot fi redusă, instanţa întemeiat le-a lăsat în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Astfel, având în vedere încălcările constatate în raport cu prevederile 473^4 alin.(4) CPP, instanța întemeiat i-a redus pedeapsa condamnatului Ciornîi Ruslan, corect aplicând formula de calcul stipulată de legislator în textul legii, motivând eficient soluția luată, reducerea fiind una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre suferințele cauzate și reducerea instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

Ținând cont de cele menționate, instanța de recurs concluzionează, că cerințele invocate de recurenți sunt neîntemeiate, careva temei de casare a încheierii nu s-au stabilit, fiind condiționată respingerea ambelor cereri de recurs și menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

Conducându-se de art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr.6 Soroca, Viorel Țîmbaliuc împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 05.12.2024, prin care a fost admisă plângerea înaintată de condamnatul **Ciornîi Ruslan** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, se respinge ca nefondat, cu menținerea fără modificări a încheierii în cauză.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Preşedinte de şedinţă: Judecător: Judecător:

Copia corespunde originalului.